

ОРГАНІЧНИЙ СВІТ В УКРАЇНІ (ст. 92-126)

I. ОРГАНІЧНИЙ СВІТ УКРАЇНИ. ВСТУПНІ ЗНАННЯ (ст. 92-96)

- A. Органічний світ даного [given] місця складається зі всіх рослин [plants] і тварин [animals], які в ньому знаходяться.
- Б. Рослинність [vegetation] і тваринний світ [animal world] залежить від таких місцевих [localized] чинників [factors]: рельєф (зокрема висота положення), ґрунти і породи, гідрографія, клімат та діяльність [activities] населення [population]. Уклад [make-up] органічного світу міняється, коли міняються ці чинники.
- В. В минулому, коли на Україні були ще льодовики, органічний світ дуже відрізнявся [differed] від сьогоденного. Теплолюбні рослини і тварини загинули, або відійшли на південніші [more southerly] землі; на їхньому місці утворилися північні життєві види [life forms]. Коло самого льодовика була тундра [tundra], трохи далі на південь - тайга [taiga], а далі, майже виключно [almost exclusively], ліс із шпилькових [needle-leaf] дерев. На нашому материку жили тоді носороги [rhinoceri], печерні [cavernous] ведмеді й леви, мамути [mammoths] та інші північні тварини. Згодом [afterwards] вони зникли остаточно [eventually].
- Г. Людина [man] оре [plows] і засаджує [plants] цілинні [virgin] степи різними культурами [crops], нищить ліси, висушує болота, зрошує [irrigates] сухі ділянки [regions] поверхні Землі [the Earth's surface], забруднює [pollutes] ґрунти, води та повітря різними хемікаліями та газами. Словом, вона значно [significantly] змінює природне довкілля [natural environment] і тим способом, безпосередньо [directly] впливає на рослинність і тваринний світ. Через людське недбайливе [careless] ставлення до природи були майже повністю винищені дикі коні, сайгаки [antelope], тури [bison], рисі [lynx] і деякі види ведмедів.

- Г. Сьогоднішній органічний світ України є багатий і різноманітний [diverse].
- Д. Рослинний світ на півночі і в західних горах України - це, переважно [primarily], ліси. Центр України покритий лісами і травами [grasses], а нижче, аж до узбережжя морів, переважають майже виключно трави. Ліси бувають хвойні [coniferous], листяні [deciduous], і мішані [mixed]. По всій Україні знаходяться також й дуже багато родів [forms] чагарників (кущів) [bushes] і зілля [weeds/herbs], та різні сільськогосподарські культури [agricultural crops].
- Е. Тваринний світ України складається з [composed of] понад 28 000 видів [forms] диких тварин, серед них [among them] 100 різних ссавців [mammals], 350 птахів і багато різних плазунів [reptiles]: 200 видів риб; і 20 000 видів комах [insects]. Не всі ці види живуть по всій Україні. На Поліссі, де холодно і волого [wet], в степу, де гаряче і сухо, або на південному березі Криму, де панує середземноморський клімат, тваринний світ є дуже різний.
- Є. На території України, з півночі на південь, природні умови дуже змінюються, внаслідок чого [as a result of which] органічний світ можна розділити на такі окремі природні зони: лісова зона, лісостеп і степ. Окремими природними одиницями [units] є: Карпати, Кримські гори, південний берег Криму і Донецький кряж.
- Ж. Кожна із природних зон й одиниць має свої особливості [distinct features] та певні межі [boundaries], які будуть розглянуті дещо пізніше. Але до того, перегляньте попередні Лекції, і зверніть увагу на те, що ґрунти в лісах, лісостепі і степах є різними. Також, чи можете пригадати, які на Україні є кліматичні зони? Чи збігаються [coincide] вони із природними зонами? Якщо так, то чому?

Вправи

ім'я та прізвище студента _____

I. Дайте відповідь на запитання:

1. З яких двох елементів складається органічний світ даного місця?

2. Назвіть хоча б шість місцевих чинників, від яких залежить рослинний і тваринний світ.

3. Чи дуже відрізняється сьогоdnішній органічний світ України від минулого, коли там були ще льодовики? Чим саме він відрізнявся?

4. Назвіть хоча б вісім тварин, які жили на Україні колись, і яких тепер немає через природні зміни (н. п. погоду) або через діяльність людини.

5. Як людина причинилась до винищення деяких місцевих видів тварин, які колись жили на Україні? _____

6. Де на Україні знаходяться переважно ліси? Який там ґрунт? (за поміччю див. Лекцію 8) _____

7. Які бувають на Україні ліси? _____

8. Яка частина України покрита і лісами і травами? Який там ґрунт? _____

9. Де на Україні знаходяться степи? _____

Який відсоток її території вони займають? _____ Який там

ґрунт? _____

10. Який ґрунт є найбільш родючий? _____
